

Overzicht werkzaamheden 2013

Inhoudsopgave

I. Samenstelling van de CBN.....	1
II. Adviesverlening door de CBN.....	2
III. Internationale financiële rapporteringsstandaarden – IFRS	13
IV. Werking werkgroepen.....	15
V. Voorbereiden van antwoorden op parlementaire vragen.....	17
VI. Nieuwe Belgische wetgeving in voorbereiding	17
VII. Nieuwe Europese regelgeving.....	19
VIII. Wijzigingen aan de modellen van de jaarrekening	20
IX. Varia	21

I. Samenstelling van de CBN

Op 16 mei 2013 verschenen twee koninklijke besluiten in het Belgisch staatsblad. Een eerste koninklijk besluit van 25 april 2013 wijzigt het koninklijk besluit van 21 oktober 1975 houdende de oprichting van een Commissie voor Boekhoudkundige Normen (hierna: CBN) door het aantal leden van 16 naar 17 te brengen: ook de Nationale Bank van België benoemt voortaan een lid onder haar directiepersoneel of haar kaderpersoneel.

Het tweede koninklijk besluit van 25 april 2013 houdt verband met de aanstelling van de leden van de CBN. De volgende personen worden voor een periode van 6 jaar benoemd als lid van de CBN:

- op voorstel van de Minister van Financiën: mevrouw Daisy VERVENNE en de heer Dominique DARTE;
- op voorstel van de Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten: de heer Thierry LHOEST;
- op voorstel van de Raad van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren: de heer Michel DE WOLF;
- op voorstel van de Raad van het Instituut van de Accountants en Belastingconsulenten: de heer Lodewijk GOUBERT;
- op voorstel van de Raad van het Beroepsinstituut van erkende Boekhouders en Fiscalisten: mevrouw Maria PLOUMEN;

- op voorstel van de Minister van Middenstand, gekozen op dubbele lijsten voorgesteld door de representatieve organisaties van de Middenstand: mevrouw Christine COLLET;
- op voorstel van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven: mevrouw Laurence PINTE; de heer Henri OLIVIER; de heer José VILAIN en mevrouw Bergie VAN DEN BOSSCHE;
- op voorstel van de Minister van Economie: de heer Ariel GONZALEZ RUIZ en de heer Jan VERHOEYE;
- op voorstel van de Minister van Justitie: de heer Guy GIROULLE;
- op voorstel van de Minister van Begroting: mevrouw Veronique TAI;
- op voorstel van de Minister van Middenstand: mevrouw Catherine DENDAUV; en
- op voorstel van de Nationale Bank van België: de heer Michel COLINET.

De heer Jan VERHOEYE wordt opnieuw benoemd tot voorzitter van de CBN en dit eveneens voor een termijn van zes jaar.

II. Adviesverlening door de CBN

A. Opdracht van de CBN

Ten aanzien van ondernemingen en vennootschappen, heeft de CBN als wettelijke opdracht de regering en het parlement op hun verzoek of uit eigen beweging van advies te dienen en door middel van adviezen en aanbevelingen bij te dragen tot de ontwikkeling van de leer van het boekhouden en de beginselen te bepalen van een regelmatige boekhouding (*cf.* artikel 13 van de wet van 17 juli 1975 met betrekking tot de boekhouding van de ondernemingen).

Sinds begin 2005 wordt haar dezelfde wettelijke opdracht toegewezen ten aanzien van verenigingen zonder winstoogmerk, internationale verenigingen zonder winstoogmerk en stichtingen (*cf.* de artikelen 17, § 8; 37, § 8 en 53, § 7 van de wet van 27 juni 1921 betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk, de internationale verenigingen zonder winstoogmerk en de stichtingen).

De werkingskosten van de CBN worden gedragen door de vennootschappen, de verenigingen en de stichtingen die hun (geconsolideerde) jaarrekening openbaar moeten maken door neerlegging bij de Balanscentrale van de Nationale Bank van België. Het is dan ook van deze ondernemingen, verenigingen en stichtingen evenals van de beoefenaars van de cijferberoepen dat de CBN het merendeel van de vragen om advies mag ontvangen. In 2013 werden 173 vragen behandeld. Het antwoord op het de meeste van die vragen kan rechtstreeks worden teruggevonden in de wetgeving of de reeds gepubliceerde adviezen van de CBN. Die vragen kunnen op korte termijn worden beantwoord via een eenvoudige verwijzing naar de betrokken wetgeving of naar het betrokken CBN-advies.

Meer fundamentele vragen die enig onderzoek vergen van het wetenschappelijk secretariaat resulteren in discussienota's of ontwerpadviezen die aan de leden van de CBN tijdens de plenaire vergaderingen worden voorgelegd. Daarvan werden er in de loop van 2013 zeventien door de leden van de CBN goedgekeurd. Deze adviezen worden in het Nederlands en het Frans gepubliceerd op de website van de CBN (www.cnc-cbn.be).

B. Overzicht gepubliceerde adviezen

Advies 2013/1 - De boekhoudkundige verwerking van (pseudo-)fusies van verenigingen en stichtingen (9 januari 2013)

De wet van 30 december 2009 voegde in het Wetboek van Vennootschappen (hierna: W.Venn.) en in de wet van 27 juni 1921 betreffende de verenigingen en stichtingen een aantal bepalingen in op grond waarvan verenigingen en stichtingen een reorganisatie kunnen doorvoeren via de inbreng van een algemeenheid of een bedrijfstak en dit volgens de regels die het W.Venn. hiertoe voorschrijft. In deze bepalingen – die per 25 januari 2010 in werking traden – kwam het boekhoudrechtelijk aspect echter niet aan bod.

Het koninklijk besluit van 18 december 2012 tot wijziging van het koninklijk besluit van 19 december 2003 betreffende de boekhoudkundige verplichtingen en de openbaarmaking van de jaarrekening van bepaalde verenigingen zonder winstoogmerk, internationale verenigingen zonder winstoogmerk en stichtingen heeft, voor de verrichtingen bedoeld in artikel 58 van de wet van 27 juni 1921, een regeling van boekhoudkundige continuïteit ingevoerd. Van de verrichtingen bedoeld in artikel 58 van de wet van 27 juni 1921 behandelt CBN-advies 2013/1 de inbreng om niet van een algemeenheid door een vereniging of stichting ten voordele van een andere vereniging of stichting, verrichtingen die in dit advies met de term *pseudo-fusies* worden aangeduid.

CBN-advies 2013/2 - Het gebruik van de rekening 15 Kapitaalsubsidies door grote en zeer grote verenigingen en stichtingen (20 februari 2013)

Schenken, legaten en subsidies in natura of in geld worden opgenomen onder respectievelijk de permanente financiering, de kapitaalsubsidies of in de resultatenrekening al naargelang zij ertoe leiden de fondsen van de vereniging of de stichting permanent te vergroten, tot doel hebben een vast actief te verwerven dat op duurzame manier wordt bestemd voor de activiteit van de vereniging of de stichting, of deel uitmaken van de courante activiteit van de vereniging of de stichting. Het komt toe aan het bestuursorgaan om de regels vast te leggen die toelaten een onderscheid te maken tussen de verschillende vormen van subsidies waarvan de vereniging of stichting geniet. Bij deze beoordeling houdt het bestuursorgaan rekening met het doel van de subsidies, veeleer dan met de effectieve aanwending ervan. In de praktijk zullen beiden veelal samenvallen.

Het koninklijk besluit van 18 december 2012 tot wijziging van het koninklijk besluit van 19 december 2003 betreffende de boekhoudkundige verplichtingen en de openbaarmaking van de jaarrekening van bepaalde verenigingen zonder winstoogmerk, internationale verenigingen zonder winstoogmerk en stichtingen heeft de inhoud van de post *Kapitaalsubsidies* gewijzigd, zodat deze voortaan uitsluitend de kapitaalsubsidies omvat die werden verkregen voor investeringen in vaste activa waarvan de gebruiksduur beperkt is. De CBN verduidelijkt in haar advies 2013/2 het gebruik van de rekening 15 *Kapitaalsubsidies* door grote en zeer grote verenigingen en stichtingen.

CBN-advies 2013/3 - De boekhoudkundige verwerking van *step acquisitions* (20 februari 2013)

De CBN illustreert aan de hand van een aantal praktische voorbeelden hoe zogenaamde stapsgewijze overnames of *step acquisitions* dienen te worden verwerkt, binnen de krijtlijnen van de Belgische consolidatieprincipes. Zowel het geval waarbij de invloed van betekenis in een geassocieerde onderneming wordt verhoogd maar waarbij deze een geassocieerde onderneming

blijft, als het geval wanneer deze geassocieerde onderneming als gevolg van de verhoging een integraal geconsolideerde dochteronderneming wordt, komen in CBN-advies 2013/3 aan bod. De Commissie is van oordeel dat de stapsgewijze verwerving van een onderneming boekhoudkundig moet worden verwerkt als opeenvolgende afzonderlijke transacties. Dit impliceert dat een eventueel positief of negatief consolidatieverschil per transactie zal dienen te worden bepaald.

CBN-advies 2013/4 – De boekhoudkundige verwerking van *step disposals* (20 februari 2013)

In advies 2013/4 legt de CBN aan de hand van een praktisch voorbeeld uit hoe zogenaamde *step disposals* dienen te worden verwerkt rekening houdende met de Belgische consolidatieprincipes. Een *step disposal* doet zich voor indien een moederonderneming een bestaand belang in een integraal geconsolideerde dochteronderneming afbouwt. Volgens de CBN doen zich voornamelijk twee vormen van *step disposals* voor: de afbouw van een belang in een integraal geconsolideerde dochteronderneming die als gevolg hiervan nog steeds een integraal geconsolideerde dochteronderneming blijft enerzijds, en de afbouw van een belang in een integraal geconsolideerde dochteronderneming die als gevolg hiervan een geassocieerde onderneming wordt, anderzijds. De CBN illustreert hoe de initieel erkende goodwill naar aanleiding van een *step disposal* zal moeten worden aangepast.

CBN-advies 2013/5 - De aandeelhoudersstructuur van ondernemingen: opname in de toelichting van de jaarrekening (4 maart 2013)

Zowel het volledig (VOL 5.7) als het verkort model (VKT 5.3) van de jaarrekening bevat in de toelichting gegevens betreffende de *Aandeelhoudersstructuur van de onderneming op de datum van de jaarafsluiting, zoals die blijkt uit de kennisgevingen die de onderneming heeft ontvangen*.

Op basis van specifieke Belgische regelgeving moeten de aandeelhouders in bepaalde gevallen aan de emittent van de betreffende aandelen een kennisgeving overmaken. Heeft deze emittent zijn statutaire zetel in België en stelt de emittent dus een jaarrekening op conform de Belgische wetgeving, dan zal de emittent in de toelichting bij deze jaarrekening een overzicht moeten geven van de aandeelhoudersstructuur, gebaseerd op de ontvangen kennisgevingen. Het is de bedoeling van de CBN om in advies 2013/5 te preciseren in welke gevallen de Belgische wetgeving een verplichting tot kennisgeving oplegt en op basis van welke wettelijke bepalingen een vermelding in de toelichting vereist is.

CBN-advies 2013/6 - De boekhoudkundige verwerking van de afzonderlijke aanslag op interne pensioenvoorzieningen (6 maart 2013)

De Programmawet van 22 juni 2012 onderwerpt interne pensioenvoorzieningen aan een éénmalige belastingheffing middels een afzonderlijke aanslag. Het betreft de voorzieningen die zijn gevormd ter uitvoering van aanvullende individuele pensioentoezeggingen bestaande op het einde van het laatste boekjaar met afsluitdatum vóór 1 januari 2012. De afzonderlijke aanslag is een vaststaande schuld waarmee rekening moet worden gehouden overeenkomstig artikel 33 KB W.Venn., zelfs wanneer deze belasting nog niet werd ingekohierd. De CBN illustreert in advies 2013/6 de wijze waarop deze schuld boekhoudkundig moet worden verwerkt.

CBN-advies 2013/7 - De boekhoudkundige verwerking van ruilverrichtingen (24 april 2013)

In advies 2013/7 bespreekt de CBN de boekhoudkundige verwerking van ruilverrichtingen die onder de toepassing vallen van artikel 36, lid 2 van het koninklijk besluit van 30 januari 2001 tot uitvoering van het W.Venn. De ruilverrichtingen die in dit artikel worden bedoeld zijn de verrichtingen waarbij tussen dezelfde partijen een dubbele vervreemding plaatsheeft. Die ruilverrichtingen kunnen betrekking hebben op elke ruil van goederen, rechten of waarden.

CBN-advies 2013/8 – De boekhoudkundige verwerking van de door de Waalse regering gecreëerde opleidingscheques (24 april 2013)

Het decreet van 10 april 2003 en het besluit van de Waalse regering van 1 april 2004 creëren in Wallonië het systeem van opleidingscheques. Kleine of middelgrote ondernemingen die op basis van de voorwaarden in het decreet voor opleidingscheques in aanmerking komen, kunnen, afhankelijk van het aantal werknemers dat de onderneming heeft ingeschreven bij de R.S.Z., een maximum aantal opleidingscheques met een zichtwaarde van 30 euro per cheque aankopen. Deze cheques worden aangekocht bij de emittent, aangewezen door de regering op voordracht van de *Office wallon de la Formation professionnelle et de l'Emploi* tegen de prijs van 15 euro per cheque. Het advies 2013/8 illustreert de boekhoudkundige verwerking in hoofde van de onderneming die de opleidingscheques aankoopt.

CBN-advies 2013/9 – De boekhoudkundige verwerking van een herziening van de btw op een aangekocht bedrijfsmiddel (8 mei 2013)

De Commissie antwoordt in haar advies 2013/9 op de vraag of een herziening van de btw op een aangekocht materieel vast actief al dan niet een aanleiding kan geven tot een aanpassing van de aanschaffingswaarde van het bedrijfsmiddel.

CBN-advies 2013/10 – Belgische bijkantoren van buitenlandse ondernemingen: voeren van de boekhouding en opstellen van de jaarrekening in een andere munt dan de euro (8 mei 2013)

Artikel 22 van het Koninklijk besluit van 30 januari 2001 tot uitvoering van het Wetboek van Vennootschappen (hierna: KB W.Venn.) bepaalt dat in de jaarrekening de bedragen in euro uitgedrukt worden. Deze verplichting geldt niet enkel voor vennootschappen naar Belgisch recht, maar ook voor Belgische bijkantoren van buitenlandse ondernemingen, ook al moeten deze bijkantoren hun afzonderlijke jaarrekening niet openbaar maken. Zijn de personen belast met het bestuur van het bijkantoor van een buitenlandse onderneming echter van oordeel dat het Belgisch bijkantoor een andere functionele valuta heeft dan de euro, dan stelt zich de vraag of deze bijkantoren, net zoals de Belgische vennootschappen, om een afwijking kunnen vragen teneinde hun boekhouding te kunnen voeren en hun enkelvoudige jaarrekening te kunnen opstellen in een andere munt dan de euro.

CBN-advies 2013/11 – Begrip “omzet”: doorrekening van belastingen en accijnzen (8 mei 2013 - dit advies vervangt het advies 101, augustus 1977)

Artikel 96, I.A. van het KB W.Venn. bepaalt dat onder omzet moet worden verstaan, het bedrag van de verkoop van goederen en de levering van diensten aan derden, in het kader van de gewone bedrijfsuitoefening van de vennootschap, onder aftrek van de op de verkoopprijs in de handel

toegestane kortingen (afslag, ristorno, rabat); dit bedrag omvat niet de belasting over de toegevoegde waarde, noch enige andere rechtstreeks met de omzet verbonden belasting. In advies 2013/11 wordt uitgelegd wat precies moet worden begrepen onder de “rechtstreeks met de omzet verbonden belastingen”.

CBN-advies 2013/12 – Erkenning van de opbrengsten en kosten die overeenstemmen met interesten en royalty's, evenals de toewijzing van de resultaten in de vorm van dividenden en tantièmes en de opbrengsten die overeenstemmen met dividenden en tantièmes (4 september 2013)

In het artikel 31, § 1 van de Vierde Europese Richtlijn betreffende de jaarrekening van bepaalde vennootschapsvormen wordt het volgende bepaald:

c) het voorzichtigheidsbeginsel moet steeds in acht worden genomen en in het bijzonder geldt het volgende: aa) winsten mogen slechts worden opgenomen voor zover zij op de balansdatum gerealiseerd zijn; en

d) lasten en baten betreffende het boekjaar waarop de jaarrekening betrekking heeft, moeten in aanmerking worden genomen, ongeacht het tijdstip van betaling van deze lasten of ontvangst van deze baten.

In het artikel 33, tweede lid KB W.Venn. wordt het volgende bepaald: *Er moet rekening worden gehouden met de kosten en de opbrengsten die betrekking hebben op het boekjaar of op voorgaande boekjaren, ongeacht de dag waarop deze kosten en opbrengsten worden betaald of geïnd, behalve indien de effectieve inning van deze opbrengsten onzeker is.*

Noch in de Europese richtlijn, noch in het Belgische boekhoudrecht wordt gedefinieerd wat er dient te worden verstaan onder “gerealiseerde winsten” en “lasten en baten betreffende het boekjaar”. In advies 2013/12 beoogt de CBN de regels te bepalen die volgens haar ten grondslag moeten liggen aan de boekhoudkundige verwerking van opbrengsten en kosten (met andere woorden, aan de toerekening van opbrengsten en kosten aan een bepaald boekjaar) met betrekking tot interesten, royalty's, dividenden en tantièmes.

CBN-advies 2013/13 – Het gebruik van de verbindingsrekening tussen een buitenlandse vennootschap en haar Belgisch bijkantoor (4 september 2013)

Advies 2013/13 strekt er toe de werking van de verbindingsrekening tussen een Belgisch bijkantoor en haar buitenlandse zetel te verduidelijken. In de interne jaarrekening van het Belgisch bijkantoor komen alle geboekte verrichtingen tussen het bijkantoor en haar buitenlandse zetel tot uiting. De verbindingsrekening fungeert in de boekhouding van het bijkantoor over het algemeen als een rekening-courant waaruit blijkt welke middelen de zetel ter beschikking stelt van het bijkantoor, hetzij voor de duurzame financiering van de infrastructuur, hetzij voor de courante kasbehoeften. Deze verbindingsrekening in de boekhouding van het bijkantoor kan zowel een debet- als een creditsaldo vertonen. De CBN stelt in haar advies een aantal rekeningen voor die in dergelijke gevallen en bij de resultaatverwerking van het bijkantoor kunnen worden gebruikt.

CBN-advies 2013/14 – De boekhoudkundige verwerking van de uitgestelde belastingen bij gerealiseerde meerwaarden waarvoor de uitgestelde belastingregeling geldt en bij kapitaalsubsidies (23 oktober 2013 - dit advies vervangt het advies 165/1, februari 1992)

Naar aanleiding van de publicatie van het koninklijk besluit van 30 december 1991 tot wijziging van artikel 12, § 2 van de wet van 17 juli 1975 op de boekhouding en de jaarrekening van de ondernemingen en van sommige uitvoeringsbesluiten van die wet heeft de Commissie in februari 1992 het advies 165/1 - Gerealiseerde meerwaarden waarvoor de uitgestelde belastingregeling geldt. Kapitaalsubsidies gepubliceerd waarin de boekhoudkundige verwerking van de balanspost *Uitgestelde belastingen* werd verduidelijkt aan de hand van een uitgewerkt voorbeeld. Advies 2013/14 heeft voornoemd advies 165/1 herzien en uitgebreid. De Commissie bespreekt op meer uitvoerige wijze de initiële waardering, de geleidelijke inresultaatname alsook de mogelijkheid om, na de initiële waardering van de uitgestelde belastingen op kapitaalsubsidies of gerealiseerde meerwaarden, een aanpassing aan te brengen aan het bedrag ervan.

CBN-advies 2013/15 – De boekhoudkundige verwerking van de verhoogde aftrek van bepaalde kosten die fiscaal wordt aanvaard boven het bedrag van de werkelijk gedane of gedragen kosten mits naleving van de onaantastbaarheidsvoorwaarde (27 november 2013)

In 2009 voerde de fiscale wetgever een wijziging door in het tarief van de aftrekbaarheid van beroepskosten gemaakt voor de aanschaf en het gebruik van voertuigen met een uitstoot van nul gram CO₂ per kilometer (o.a. bepaalde elektrisch aangedreven wagens). Om de meest ecologische samenstelling van het wagenpark van vennootschappen te bevorderen, werd een tarief van aftrekbaarheid van 120 procent voorzien voor de voertuigen die geen uitstoot hebben van CO₂. Deze verhoogde fiscale aftrek is opgenomen in artikel 198bis van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 (WIB 92). De CBN legt uit in advies 2013/15 hoe deze fiscale aftrek van 120 procent boekhoudkundig moet worden verwerkt.

CBN-advies 2013/16 – Toelichting omtrent het niet-gebruik van de waarderingsregels op basis van de waarde in het economisch verkeer voor de financiële instrumenten (27 november 2013)

De CBN behandelt in advies 2013/16 de vraag hoe de toelichting omtrent financiële instrumenten die niet werden gewaardeerd op basis van de waarde in het economisch verkeer, dient te worden vervolledigd. Deze toelichting dient te worden verstrekt in het volledig model van de jaarrekening en de geconsolideerde jaarrekening voor Belgische ondernemingen. Daarnaast dienen ook Belgische verenigingen zonder winstoogmerk en stichtingen een vergelijkbare toelichting te verstrekken in het volledig model van de jaarrekening.

CBN-advies 2013/17 – De boekhoudkundige verwerking met betrekking tot de toepassing van de overgangsregeling zoals vermeld in artikel 537 WIB 92 (27 november 2013)

Op vraag van de minister van Financiën heeft de CBN met advies 2013/17 een uniforme boekhoudkundige verwerking uitgewerkt voor de overgangsregeling zoals vermeld in artikel 537 WIB 92. Met betrekking tot deze overgangsregeling werd door de Federale overheidsdienst Financiën de circulaire Ci.RH.233/629.295 van 01.10.2013 en een addendum van 13.11.2013 bij deze circulaire van Ci.RH.233/629.295 uitgebracht.

De in artikel 537 WIB 92 vermelde regeling bestaat uit een dividenduitkering die overeenkomt met de vermindering van de belaste reserves zoals die ten laatste op 31 maart 2013 zijn goedgekeurd door de algemene vergadering op voorwaarde en in de mate dat minstens het verkregen bedrag (i) onmiddellijk wordt opgenomen in het kapitaal, en (ii) dat deze opnemings plaatsvindt tijdens het belastbaar tijdperk dat afsluit vóór 1 oktober 2014. De bevoegde minister hecht in het bijzonder belang aan de boekhoudkundige verwerking van het bewijskrachtig element dat de aandeelhouders aanleveren, dat zij het verkregen bedrag zullen aanwenden voor de volstorting van een inbreng in kapitaal die wordt verricht in het kader van artikel 537 WIB 92.

C. Overige adviesverlening

In de loop van 2013 heeft de CBN vragen mogen ontvangen van revisoren, accountants, boekhouders, advocaten alsook van ondernemingen, verenigingen en stichtingen. Deze adviezen werden, omwille van het gering maatschappelijk belang, niet gepubliceerd op de website van de CBN. Zonder uit te weiden over de discussie die naar aanleiding van elk van deze dossiers plaatsvond, werden de volgende onderwerpen behandeld:

1. De CBN heeft door middel van verwijzing naar de boekhoudwetgeving enerzijds en de relevante CBN-adviezen anderzijds, een onderneming gewezen op haar boekhoudkundige verplichtingen in geval van contante verkopen waarvoor een factuur niet noodzakelijk is.
2. De CBN heeft door middel van verwijzing naar de boekhoudwetgeving enerzijds en de relevante CBN-adviezen anderzijds, geantwoord op een vraag inzake de boekhoudkundige verwerking (en in het bijzonder de inresultaatname) van door een grote vereniging of stichting geboekte kapitaalsubsidies.
3. Als antwoord op een vraag betreffende de erkenning van opbrengsten bij de toekenning van groenestroomcertificaten heeft de CBN verwezen naar het advies 2009/14 - Boekhoudkundige verwerking van groenestroom- en warmtekrachtcertificaten.
4. Voorts heeft de CBN geadviseerd dat badwill die tot uiting komt naar aanleiding van een geruisloze fusie boekhoudkundig moet worden verwerkt als een gerealiseerde meerwaarde op een financieel vast actief (rekening 763) en niet als een financiële opbrengst.
5. Op de vraag welke begindatum moet worden vermeld op de te publiceren jaarrekening van een bij splitsing opgerichte vennootschap bij wie het principe van de boekhoudkundige retroactiviteit wordt toegepast overeenkomstig artikel 743, lid 2, 5° W.Venn., is de CBN van oordeel, zonder een uitspraak te doen over de fiscale invulling van het begrip, dat met de begindatum van het boekjaar in de zin van artikel 174, § 1, 6° KB W.Venn. de datum wordt bedoeld tot dewelke de boekhoudkundige retroactiviteit terugwerkt.
6. Wat de boekhoudkundige verwerking betreft van de kosten die gepaard gaan met bodemsaneringswerken van een verontreinigde bodem die in de nabije toekomst zal

worden verkocht, is de CBN van oordeel dat deze saneringskosten als kosten moeten worden opgenomen in de resultatenrekening.

7. Wat betreft de inwerkingtreding van de adviezen van de CBN heeft de CBN geantwoord dat de haar adviezen geen inwerkingtredingsdatum hebben aangezien zij slechts een verduidelijking zijn van de geldende wettelijke bepalingen.
8. In het kader van de boekhoudkundige verwerking van de Wyninckx-bijdrage van 1,5 % voor de aanvullende pensioenen wijst de Commissie er op dat in het Belgisch boekhoudrecht het schema van de resultatenrekening wordt opgesteld in functie van de aard van de kosten. Alle rechtstreekse en onrechtstreekse kosten met betrekking tot pensioenen vormen personeelskosten en dienen naar de mening van de CBN al dusdanig te worden opgenomen onder de rubriek II.C Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen.
9. De CBN heeft, op vraag van de FOD Economie, advies gegeven betreffende een ontwerp van koninklijk besluit houdende de opstelling van een model der rekeningen in uitvoering van artikel 15, vijfde lid van de wet van 15 mei 2007 tot erkenning en bescherming van het beroep van auto-expert en tot oprichting van een Instituut van de auto-experts.
10. Op de vraag of in een jaarrekening van een vereniging die ter goedkeuring aan de algemene vergadering zal worden voorgelegd, de namen van de individuele schuldeisers en schuldenaars moeten worden opgenomen, heeft de CBN ontkennend geantwoord.

D. Afwijkingen

De CBN krijgt op regelmatige basis vragen van vennootschappen om af te wijken van het Belgisch boekhoud- of jaarrekeningsrecht. Het is wettelijk zo bepaald dat de CBN in deze advies geeft.

Heel wat vragen tot afwijking hebben betrekking op vennootschappen die hun boekhouding willen voeren en hun jaarrekening willen opstellen in een andere munt dan de euro. Indien de functionele valuta van deze vennootschappen verschilt van de euro, is het opstellen van een jaarrekening in euro immers niet aangewezen omdat dit, als gevolg van de hierdoor ontstane wisselkoers- of omrekeningsverschillen, een vertekend beeld zou kunnen geven van de economische werkelijkheid. De CBN gaat na voor elk van deze vragen na of aan de voorwaarden zoals omschreven in advies 117/3 - Voeren van de boekhouding en opstellen van de jaarrekening in een andere munt dan de euro (november 2008) en advies 2009/10 - Bepaling van de functionele valuta bij financieringsvennootschappen (september 2009) is voldaan en geeft in die zin advies. Voor de praktische vragen inzake afwijkingen evenals de procedure kan worden verwezen naar het advies 2011/12 - Afwijking inzake functionele valuta: praktische implicaties en procedure (mei 2011).

Andere vragen om afwijking hebben betrekking op de vermelding van de brutomarge in de resultatenrekening van het volledig model van de jaarrekeningen die worden openbaar gemaakt. In uitzonderlijke gevallen kan de Commissie, op basis van de door het bestuursorgaan aangebrachte informatie, het oordeel dat het om concurrentiedoeleinden niet aangewezen is een detail van de netto-omzet, de bedrijfsopbrengsten en -kosten publiekelijk beschikbaar te stellen, bijtreden.

In 2013 werden 38 vragen om afwijking behandeld.

Diamantvennootschappen

Een groot aantal van de Belgische vennootschappen waarvan de activiteit bestaat uit de handel in ruwe en geslepen diamant (de zogeheten “diamantvennootschappen”) zijn van oordeel dat de wettelijke verplichting om een boekhouding te voeren en een jaarrekening op te stellen in euro in hun geval niet leidt tot een getrouwe weergave van de economische werkelijkheid. Om deze reden werd door de toenmalige minister van Economie op 4 juli 2008 een sectorale toestemming verleend aan de diamantvennootschappen en de mogelijkheid geboden om hun boekhouding te voeren en hun jaarrekening op te stellen in USD. Om te kunnen genieten van deze sectorale afwijking dient aan bepaalde inhoudelijke en formele voorwaarden te worden voldaan. Een van deze voorwaarden betreft de aflevering van een ingevuld modelformulier, bevestigd door de commissaris, accountant of erkende boekhouder(-fiscalist) aan de bevoegde minister. De rol van de CBN beperkt zich hier tot de bevestiging van ontvangst van de vraag tot afwijking samen met het bijhorend attest.

In 2013 heeft de CBN 32 bevestigingen van ontvangst verzonden.

Leden Bouwunie en Confederatie Bouw

Een tweede collectieve afwijking betreft de afwijking voor de leden van de Bouwunie en de Confederatie Bouw. Op vraag van de sector heeft de toenmalige minister van Economie in 2004 een nettovoorstelling in de jaarrekening per project toegelaten voor de balanspost *Bestellingen in uitvoering* (code 37) en de balanspost *Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen* (code 46/176). In de toelichting bij de jaarrekening moeten de respectievelijke bedragen vóór saldering worden opgenomen. De afzonderlijke opname van beide rubrieken in de balans zou immers een negatieve, doorslaggevende invloed kunnen hebben op de solvabiliteitsratio van de betrokken onderneming en bijgevolg een mogelijk concurrentienadeel in vergelijking met buitenlandse ondernemingen bij het dingen naar overheidsopdrachten.

Andere ondernemingen kunnen een individuele aanvraag tot afwijking indienen.

In 2013 werden 5 dergelijke dossiers behandeld.

E. Ontwerpadvies ter consultatie

De leden van de CBN hebben in 2013 beslist om een aantal ontwerpadvies ter publieke consultatie op de website van de CBN te publiceren. Geïnteresseerden hebben dan steeds enkele weken de tijd om hun opmerkingen aan de Commissie over te maken. Na afloop van deze publieke raadpleging worden de ontvangen reacties dan aan de leden van de CBN voorgelegd waarna de tekst van het ontwerpadvies waar nodig wordt aangepast.

Het eerste ontwerpadvies dat in het werkjaar 2013 ter consultatie werd gepubliceerd, is een ontwerpadvies over het **begrip omzet en de doorrekening van belastingen en accijnzen**. De ontvangen reacties werden aan de leden voorgelegd. Verdere discussie onder de leden resulteerde uiteindelijk in de publicatie van het CBN-advies 2013/11 – Begrip “omzet”: doorrekening van belastingen en accijnzen (8 mei 2013).

Het ontwerpadvies **Erkenning van de opbrengsten en kosten die overeenstemmen met interesten en royalty's, evenals de toewijzing van de resultaten in de vorm van dividenden en tantièmes en de opbrengsten die overeenstemmen met dividenden en tantièmes** dat ter consultatie werd gepubliceerd op de website van de CBN leverde geen bijkomende commentaren op en werd als dusdanig CBN-advies 2013/12 – Erkenning van de opbrengsten en kosten die overeenstemmen met interesten en royalty's, evenals de toewijzing van de resultaten in de vorm van dividenden en tantièmes en de opbrengsten die overeenstemmen met dividenden en tantièmes (4 september 2013).

Een volgend ontwerpadvies dat ter consultatie op de website werd gepubliceerd gaat over **het gebruik van de verbindingsrekening tussen een buitenlandse vennootschap en haar Belgisch bijkantoor**. De ontvangen reacties werden aan de leden voorgelegd en de daaropvolgende discussies hebben uitgemond in de publicatie van CBN-advies 2013/13 **Het gebruik van de verbindingsrekening tussen een buitenlandse vennootschap en haar Belgisch bijkantoor** (4 september 2013).

Ook met het ontwerpadvies over **de boekhoudkundige verwerking van de verhoogde aftrek van bepaalde kosten die fiscaal wordt aanvaard boven het bedrag van de werkelijk gedane of gedragen kosten mits naleving van de onaantastbaarheidsvoorwaarde** peilde de CBN naar mogelijke externe commentaren. De CBN heeft geen reacties ontvangen en publiceerde CBN-advies 2013/15 - De boekhoudkundige verwerking van de verhoogde aftrek van bepaalde kosten die fiscaal wordt aanvaard boven het bedrag van de werkelijk gedane of gedragen kosten mits naleving van de onaantastbaarheidsvoorwaarde (27 november 2013)

Hetzelfde gold voor het ontwerpadvies **Toelichting omtrent het niet-gebruik van de waarderingsregels op basis van de waarde in het economisch verkeer voor de financiële instrumenten**. Ook hier werden geen externe commentaren ontvangen. Het advies 2013/16 - Toelichting omtrent het niet-gebruik van de waarderingsregels op basis van de waarde in het economisch verkeer voor de financiële instrumenten (27 november 2013) werd gepubliceerd op de website van de CBN.

Het ontwerpadvies over **De boekhoudkundige verwerking met betrekking tot de toepassing van de overgangsregeling zoals vermeld in artikel 537 WIB 92** leverde dan weer wel een aantal reacties op die de basis vormden voor verdere discussie onder de leden. Eind 2013 werd het definitieve CBN-advies 2013/17 - De boekhoudkundige verwerking met betrekking tot de toepassing van de overgangsregeling zoals vermeld in artikel 537 WIB 92 (27 november 2013) gepubliceerd op de website.

F. Adviezen in voorbereiding

Behoudens de gepubliceerde adviezen werden in de loop van 2013 een aantal discussienota's besproken die per jaareinde nog niet resulteerden in een definitief advies. Zo vonden reeds interessante discussies plaats over de vraag of fouten in eerder goedgekeurde jaarrekeningen al dan niet kunnen worden rechtgezet en zo ja, de manier waarop dit kan gebeuren.

Ook de toepasselijkheid van het Belgisch boekhoud- en jaarrekeningenrecht op vennootschappen waarvan de werkelijke zetel in België is gevestigd maar waarvan de statutaire zetel zich in het buitenland bevindt, is stof voor discussie.

De leden van de CBN staan stil bij het arrest van het Europees Hof van Justitie (Tiende kamer) van 3 oktober 2013 en de eventuele gevolgen voor het CBN-advies 126/17 - Bepaling van de aanschaffingswaarde van activa verkregen onder bezwarende titel of om niet en CBN-advies 126/18 - Aanschaffingswaarde bij inbreng in natura.

Ook een herziening van het CBN-advies 162/2 - Verwerking van verrichtingen voor de verwerving of verkoop van een recht op vruchtgebruik of van naakte eigendom op materiële vaste activa in de boekhouding van de vruchtgebruiker (de erfpachter, de opstalhouder) en van de naakte eigenaar (de grondeigenaar), staat op het programma. Een discussienota staat begin 2014 geagendeerd voor bespreking met de leden.

Voorts wordt flink wat tijd besteed aan de analyse van diverse hoofdstukken van de nieuwe accountingrichtlijn 2013/34/EU betreffende de jaarlijkse financiële overzichten, geconsolideerde financiële overzichten en relevante verslagen van bepaalde ondernemingsvormen, tot wijziging van Richtlijn 2006/43/EG van het Europees parlement en de Raad en tot intrekking van Richtlijnen 78/660/EEG en 83/349/EEG van de Raad.

Bovendien werkt het wetenschappelijk secretariaat o.a. aan discussienota's rond:

- de boekhoudkundige gevolgen van de nieuwe regeling rond de opeisbaarheid van BTW,
- de boekhoudkundige verwerking van ontvangen overheidssteun in de vorm van een terugvorderbaar voorschot,
- de verwerking van een DBFM-overeenkomst of DBFMO-overeenkomst in de boekhouding van een private partner,
- de boekhoudkundige verwerking van voor verkoop bestemde onroerende goederen;
- de verwerking van wijzigingen in het netto-actief van een geassocieerde onderneming in geval van toepassing van de vermogensmutatiemethode;
- de algemene beginselen inzake voorzieningen voor risico's en kosten;
- consolidatie bij een horizontale groep;
- de interpretatie van het begrip "going concern"; en
- de boekhouding en integratie van een stille handelsvennootschap.
-

G. Bulletins

De CBN bundelt op geregelde tijdstippen de door haar gepubliceerde adviezen in Bulletins. In 2013 werden Bulletin nr. 64 (maart 2013), Bulletin nr. 65 (mei 2013) en Bulletin nr. 66 (augustus 2013) gepubliceerd op de website van de CBN. De laatst gepubliceerde adviezen van 2013 zullen verschijnen in Bulletin nr. 67 dat in de loop van februari 2014 op de website van de CBN zal worden gepubliceerd.

III. Internationale financiële rapporteringsstandaarden – IFRS

A. Lidmaatschap van de CBN van het Accounting Regulatory Committee (ARC)

Het ARC werd gecreëerd door de Europese Commissie en is samengesteld uit afgevaardigden uit de verschillende Europese lidstaten. Het ARC vergadert ongeveer een keer per twee maand. Tijdens deze vergaderingen worden nieuwe standaarden (IFRS) / interpretaties (IFRIC) alsook wijzigingen aan bestaande standaarden (IAS - IFRS) / interpretaties (SIC - IFRIC) besproken in het kader van hun mogelijke toepassing in Europa (“endorsement process”), zoals bepaald in art. 3 van de Verordening (EG) nr. 1606/2002 van het Europees Parlement en de Raad van 19 juli 2002 betreffende de toepassing van internationale standaarden voor jaarrekeningen.

De CBN neemt deel aan deze vergaderingen en de voorzitter van de CBN heeft stemrecht in dit goedkeuringsproces. Gedurende 2013 werden de volgende (wijzigingen aan) standaarden goedgekeurd:

- Amendments to IFRS 1 First-time Adoption of International Financial Reporting Standards - Government Loans;
- Improvements to IFRSs 2009-2011 Cycle;
- Amendments to IFRS 10, IFRS 11 and IFRS 12: Consolidated Financial Statements, Joint Arrangements and Disclosure of Interests in Other Entities – Transition Guidance;
- Amendments to IFRS 10, IFRS 12 and IAS 27: Investments Entities;
- Amendments to IAS 39: Novation of Derivatives and Continuation of Hedge Accounting;
- en
- Amendments to IAS 36: Recoverable Amount Disclosures for non-Financial Assets.

B. EFRAG en IASB

Mede omwille van haar lidmaatschap aan het Accounting Regulatory Committee heeft de CBN in 2013 op actieve wijze bijgedragen tot de totstandkoming en de goedkeuringsprocedure van een aantal nieuwe standaarden en interpretaties alsook een meer communicatieve rol vervuld op het vlak van IFRS binnen Europa. De CBN heeft daartoe tevens te gepasten tijde haar reacties op nieuwe voorstellen tot standaarden of aanpassingen aan bestaande standaarden overgemaakt aan de European Financial Reporting Advisory Group (EFRAG) en rechtstreeks aan de International Accounting Standards Board (IASB).

Gezien haar samenstelling beschouwt de CBN het als haar taak om op te treden als *facilitator* bij bredere maatschappelijke IFRS-discussies en wijst zij op de noodzaak van het in kaart brengen van onverenigbaarheden met het Belgische interne recht. De CBN is van oordeel dat, voor de verdere ontwikkeling van de Belgische doctrine, het interessant kan zijn om zich, waar relevant, te laten inspireren door de internationale financiële rapporteringsstandaarden.

Om in die zin de ontwikkeling van de IFRS-materie op de voet te kunnen volgen is de CBN sinds 2012 lid van de *EFRAG Reference Group* en neemt de Commissie op regelmatige basis deel aan de vergaderingen van het *Consultative Forum of Standard Setters (CFSS)*, georganiseerd door EFRAG.

Exposure drafts alsook de daarbij horende informatie worden ter discussie voorgelegd aan de leden van de CBN. In 2013 werden de volgende onderwerpen aan de leden voorgelegd en heeft de CBN bijgevolg haar standpunt kenbaar gemaakt aan EFRAG, de IASB of de trustees van de IFRS Foundation rond de volgende thema's:

- Comment letter ED Recoverable Amount Disclosures for Non-Financial Assets – Proposed Amendments to IAS 36;
- Comment letter ED Sale or Contribution of Assets between an Investor and its Associate or Joint Venture – Proposed amendments to IFRS 10 and IAS 28;
- Comment letter ED Acquisition of an Interest in a Joint Operation;
- Comment letter ED Defined Benefit Plans: Employee Contributions;
- Request for information on Rate Regulation;
- Potential Agenda items: IFRS Interpretations Committee IAS 32 Financial Instruments: Presentation;
- Comment letter Getting a Better Framework Bulletin – Prudence;
- Comment letter ED Financial instruments: Expected Credit Losses;
- Comment letter Getting a Better Framework Bulletin – Reliability;
- Comment letter Getting a Better Framework Bulletin – Uncertainty;
- Comment letter Leases; en
- Comment letter Bearer plants.

Daarnaast wordt aan de CBN ook gevraagd om de door het DG Vertaling van de Europese Commissie verzorgde Nederlandse vertaling van de nieuwe standaarden of interpretaties na te zien en aan te passen waar noodzakelijk.

C. Rapport dhr. Philippe Maystadt: Should IFRS-standards be more European? Mission to reinforce the EU's contribution to the development of international accounting standards

De heer Philippe Maystadt, adviseur van Eurocommissaris Michel Barnier van Interne markt, maakt in zijn definitief rapport dat op 12 november 2013 werd gepubliceerd, duidelijk dat de Europese Unie meer zeggenschap nastreeft bij de totstandkoming van de boekhoudstandaarden enerzijds, en dat de bewegingsvrijheid van IASB en EFRAG moet worden herbekeken anderzijds.

In de aanloop naar dit rapport vonden een aantal voorbereidende gesprekken plaats. De CBN nam deel aan het door de kleine Europese standaardsetters georganiseerde onderhoud met dhr. Maystadt. Deze voorbereidende gesprekken lagen aan de basis van een voorlopig rapport van dhr. Maystadt. De CBN heeft haar commentaren hierop zowel aan dhr. Maystadt zelf, als aan de Europese Commissie overgemaakt.

IV. Werking werkgroepen

Binnen de CBN werden in het verleden, conform artikel 7 van het huishoudelijk reglement, werk- en studiegroepen opgericht om zo een beroep te doen op de ervaring van deskundigen en om het advies van derden in te winnen. De verslagen van deze werkgroepen kunnen worden geraadpleegd via de website van de CBN.

A. Werkgroep Herziening CBN-adviezen

De leden van deze werkgroep zijn: dhr. W. Aerts, dhr. B. Cappelle, dhr. E. Causin, mevr. M. Claes, mevr. C. Collet, dhr. D. Couturier, dhr. D. Darte, mevr. E. De Wielemaker, mevr. P. Everaert, dhr. J-F. Hubin, mevr. L. Pinte en mevr. M. Ploumen.

Het wetenschappelijk secretariaat wordt waargenomen door mevr. E. Gossé, die tevens de werkgroep voorzit.

De permanente Werkgroep Herziening CBN-adviezen boog zich in 2013 over een aantal bestaande adviezen rond de boekhoudkundige verwerking van leasing-overeenkomsten. De werkzaamheden m.b.t. dit thema-advies zaten eind 2013 zo goed als in een finale fase. De werkzaamheden zullen in de loop van 2014 worden afgerond waarna het ontwerpadvies aan de leden van de CBN kan worden voorgelegd.

B. Werkgroep Verenigingen en stichtingen

De leden van deze werkgroep zijn: dhr. H. De Cnijf, dhr. D. Allard, dhr. F. Khrouz, dhr. D. Delvaux, dhr. C. Ledoux, dhr. Y. Stempnierwsky, dhr. E. Bauwens, dhr. M. Tuerlinckx, dhr. E. De Lembre, dhr. P. De Bruyne, dhr. S. Tuytten, dhr. M. Vanderlinden, mevr. L. Leon, dhr. J.L. Van Campenhout, dhr. F. Maillard, dhr. J. Vilain, dhr. M. De Wolf en dhr. D. Darte.

Mevr. S. Podevijn zit de werkgroep voor, het wetenschappelijk secretariaat wordt waargenomen door mevr. A.-L. Losseau.

De werkgroep bereidt adviezen en aanbevelingen voor inzake de boekhouding en de jaarrekening van vzw's, internationale vzw's en stichtingen die de CBN op verzoek of op eigen initiatief verstrekt. Tevens wordt tijdens de vergaderingen van de werkgroep gediscussieerd over onduidelijkheden en leemten in de wetgeving met betrekking tot (internationale) vzw's en stichtingen.

De samenwerking tussen een aantal experts van de Werkgroep Verenigingen en stichtingen en de Werkgroep Fusies en splitsingen (*cf. infra*) resulteerde in een ontwerpadvies inzake pseudo-splitsingen bij verenigingen en stichtingen. Het ontwerpadvies zal binnenkort aan de leden van de CBN worden voorgelegd.

Inmiddels is een nieuw ontwerp tot koninklijk besluit in voorbereiding tot aanpassing van het koninklijk besluit van 19 december 2003 betreffende de boekhoudkundige verplichtingen en de openbaarmaking van de jaarrekening van bepaalde verenigingen zonder winstoogmerk, internationale verenigingen zonder winstoogmerk en stichtingen alsook een ontwerp van wet tot wijziging van de wet van 27 juni 1921 betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk, de

internationale verenigingen zonder winstoogmerk en de stichtingen. Dit wordt verder behandeld bij de bespreking van de nieuwe Belgische wetgeving in voorbereiding hieronder.

C. Werkgroep Fusies en splitsingen

De leden van de werkgroep zijn mevr. I. Vandewoesteyne, dhr. D. Delvaux, dhr. N. Piscador, dhr. D. Willermain, mevr. L. Pinte, dhr. A. Gonzalez Ruiz en dhr. Y. Debuyschere.

Het wetenschappelijk secretariaat wordt waargenomen door mevr. A.-L. Losseau, die tevens de werkgroep voorzit.

Het is de opdracht van deze werkgroep om de boekhoudkundige gevolgen in kaart te brengen van nieuwe evoluties binnen fusies en splitsingen.

Zo lagen de werkzaamheden in de schoot van deze werkgroep aan de basis van twee ontwerpadviezen die in de loop van 2014 aan de leden van de CBN zullen worden voorgelegd: in navolging van CBN-advies 2013/1 - De boekhoudkundige verwerking van (pseudo-)fusies van verenigingen en stichtingen zal ook de boekhoudkundige verwerking van pseudo-splitsingen bij verenigingen en stichtingen worden toegelicht. Gezien de specificiteit van het onderwerp werden, tijdens de vergadering m.b.t. dit onderwerp, een aantal experts van de Werkgroep Verenigingen en stichtingen uitgenodigd om de Werkgroep Fusies en splitsingen te versterken. Daarnaast werd in 2013 door de leden van de Werkgroep gewerkt aan een ontwerpadvies betreffende de boekhoudkundige verwerking van een verschil in waarderingsregels bij grensoverschrijdende fusies.

D. Werkgroep Financiële instrumenten

De leden van deze werkgroep zijn dhr. D. Delvaux, dhr. J-F Hubin, dhr. Y. Peeters, dhr. G. Quaghebeur, dhr. Y. Verdingh, dhr. M. Colinet, mevr. V. Tai en dhr. G. Giroulle.

Het wetenschappelijk secretariaat wordt waargenomen door dhr. I. Bogaert die tevens de werkgroep voorzit.

De leden van de Werkgroep Financiële instrumenten hebben zich in 2013 gebogen over de boekhoudkundige verwerking van *cross currency swaps* en een herziening van het advies 152/1 - Boeking van deviezenverrichtingen en verwerking van tegoeden en verplichtingen in deviezen in de jaarrekening. Waar nodig moet dit advies in overeenstemming worden gebracht met de algemene principes inzake financiële instrumenten van advies 2010/12 - De toepassing van de algemene boekhoudprincipes op afgeleide financiële instrumenten (september 2010). Naar aanleiding van de aanpassingen aan het advies 152/1 zal de Werkgroep zich tevens buigen over de behandeling van de *net investment hedges* binnen het Belgisch boekhoudrecht.

V. Voorbereiden van antwoorden op parlementaire vragen

De CBN heeft een voorstel van antwoord voor de bevoegde minister voorbereid op een parlementaire vraag betreffende de kosten verbonden aan de verplichte sanering van vervuilde terreinen in concessie.

VI. Nieuwe Belgische wetgeving in voorbereiding

A. Voorstel tot aanpassing aan het koninklijk besluit van 12 september 1983 tot uitvoering van de wet van 17 juli 1975 op de boekhouding van de ondernemingen en het koninklijk besluit van 12 september 1983 tot bepaling van de minimumindeling van een algemeen rekeningstelsel

Als gevolg van de wijziging van artikel 8, § 2 van de Boekhoudwet door artikel 56 van de wet van 8 juni 2008 (I) (*BS* 16 juni 2008, ed. 2), is de termijn gedurende dewelke ondernemingen hun boeken moeten bewaren teruggebracht op zeven jaar, te rekenen van de eerste januari van het jaar dat op de afsluiting volgt. Via een ontwerp van koninklijk besluit wordt in artikel 9, lid 1 van het koninklijk besluit van 12 september 1983 tot uitvoering van de wet van 17 juli 1975 op de boekhouding van de ondernemingen, het woord “tien” vervangen door het woord “zeven”.

De CBN heeft van de gelegenheid ook gebruik gemaakt om de minimumindeling van het algemeen rekeningenstelsel zoals opgenomen in de toelichting bij het koninklijk besluit van 12 september 1983 tot bepaling van de minimumindeling van een algemeen rekeningstelsel uit te breiden met een aantal nieuwe rekeningen. Dit gebeurde op basis van vragen die de CBN mocht ontvangen naar aanleiding van een aantal in het verleden gepubliceerde CBN-adviezen waarin werd voorgesteld om de minimumindeling van het algemeen rekeningenstelsel uit te breiden met een aantal nieuwe rekeningen.

De CBN heeft een voorstel tot koninklijk besluit opgesteld en aan haar voorgedijministers overgemaakt.

B. Voorstel tot aanpassing aan het koninklijk besluit van 19 december 2003 betreffende de boekhoudkundige verplichtingen en de openbaarmaking van de jaarrekening van bepaalde verenigingen zonder winstoogmerk, internationale verenigingen zonder winstoogmerk en stichtingen

Het wetenschappelijk secretariaat werkt aan een ontwerp tot koninklijk besluit dat o.a. artikel 37 wijzigt. Artikel 37 van het koninklijk besluit van 19 december 2003 regelt de wijze waarop de verenigingen en stichtingen hun openingsbalans moeten opstellen voor het eerste boekjaar waarop de bepalingen van voornoemd besluit van toepassing zijn. De derde paragraaf van dit artikel verplicht de verenigingen en stichtingen die geen boekhouding voeren die ten minste overeenstemt met deze die het koninklijk besluit vereist, om de bestanddelen van de activa, voor de redactie van

de openingsbalans van het eerste boekjaar waarvoor de bepalingen van onderhavig besluit gelden, te waarden tegen hun werkelijke waarde, of bij ontstentenis van werkelijke waarde, tegen de gebruikswaarde. Bij ontstentenis van betrouwbare werkelijke waarde of gebruikswaarde, worden de activa in de toelichting bij de jaarrekening opgenomen, aangevuld met de vermelding dat er geen betrouwbare werkelijke waarde of gebruikswaarde aan kan worden gekoppeld.

Het kan echter voorkomen dat de “overgenomen” kleine vereniging of stichting haar vermogen waardeert overeenkomstig de waarderingsregels voor grote of zeer grote verenigingen of stichtingen, zonder evenwel een boekhouding te voeren die gelijkwaardig is aan die van grote of zeer grote verenigingen of stichtingen. In dat geval kan, naar het oordeel van de Commissie, om praktische redenen worden aanvaard dat alle verschillende bestanddelen die aan de “overnemende” vereniging of stichting worden overgedragen, in de boekhouding van deze laatste worden opgenomen tegen de waarde die zij hadden bij de “overgenomen” vereniging of stichting. Het ontwerp tot koninklijk besluit stelt voor om artikel 37 van het KB van 19 december 2003 in deze zin aan te passen. Op die manier wordt het opstellen van de openingsbalans vereenvoudigd voor die verenigingen en stichtingen die, vóór dat de bepalingen van het koninklijk besluit op hen van toepassing werden, weliswaar geen boekhouding voerden die gelijkwaardig is aan deze die het besluit vereist, maar die wel reeds de waarderingsregels van het besluit toepassen. Voor deze verenigingen en stichtingen geldt immers dat zij reeds betrouwbare waarderingsregels toepassen zodat het opnieuw waarden van de activa en passiva van deze verenigingen of stichtingen aan werkelijke waarde, of bij ontstentenis daarvan, aan gebruikswaarde, voor hen een overbodige last betekent.

Andere aanpassingen van het KB van 19 december 2003 hebben betrekking op het wegwerken van een aantal onregelmatigheden in de huidige tekst van het koninklijk besluit. Het ontwerp tot koninklijk besluit zal begin 2014 met de leden van de Werkgroep Verenigingen en stichtingen worden besproken.

C. Voorstel tot aanpassing van de wet van 27 juni 1921

Een eerste aanpassing betreft een voorstel om de mogelijkheid tot afwijking in te schrijven in de wet van 27 juni 1921. Ondernemingen kunnen de toelating krijgen om, na gemotiveerd advies van de CBN, af te wijken van de boekhoudkundige verplichtingen die voortvloeien uit de Boekhoudwet, van de boekhoudkundige verplichtingen opgenomen in Boek IV., Titel VI. van het W.Venn. of van een koninklijk besluit genomen ter uitvoering van laatst genoemde Titel.

De voorgestelde wijziging aan de vzw-wet beoogt de mogelijkheid te voorzien dat ook vzw's, stichtingen of ivzw's op gemotiveerde wijze een toelating kunnen bekomen om af te wijken van de voorziene boekhoudkundige verplichtingen. De voorgestelde wijziging strekt er ondermeer toe de mogelijkheid te voorzien om ivzw's toe te laten hun boekhouding te voeren en hun jaarrekening op te stellen in een andere munt dan de euro wanneer bijzondere omstandigheden dit rechtvaardigen. De noodzaak tot afwijking zal zich in principe slechts voordoen voor grote en zeer grote vzw's, ivzw's en stichtingen, met name deze beoogd in artikel 17, § 3, artikel 37, § 3 en artikel 53, § 3 van de wet van 27 juni 1921 betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk, de internationale verenigingen zonder winstoogmerk en de stichtingen.

D. Voorstel tot aanpassing van het KB W.Venn.¹

Het wetenschappelijk secretariaat maakt een overzicht op van een aantal voor te stellen wijzigingen, waaronder:

- Een aanpassing aan artikel 58 zodat ook de herstructureringskosten die het karakter hebben van financiële kosten kunnen worden geactiveerd door ze op zichtbare wijze in mindering te brengen van het totaal bedrag van de financiële kosten;
- Een aantal aanpassingen aan artikel 91, A die de inhoud van de verschillende staten van de toelichting van het volledig model van de jaarrekening behandelt:
  - a) in staat VIII. Staat met betrekking tot het kapitaal de zin “*de uitsplitsing van het kapitaal in aandelen op naam en aan toonder*” moeten worden aangepast a.g.v. de wet van 14 december 2005 houdende de afschaffing van de effecten aan toonder;
  - b) door de aanpassing van artikel 110 W. Venn. wordt een moedervennootschap die alleen maar dochterondernemingen heeft die, gelet op de beoordeling van het geconsolideerd vermogen, de geconsolideerde financiële positie of het geconsolideerd resultaat, individueel en tezamen, slechts van te verwaarlozen betekenis zijn, vrijgesteld van de consolidatieverplichting. Opdat deze informatie in het volledig model van de jaarrekening, meer bepaald op VOL.5.17.1 zou kunnen worden opgenomen, is een aanpassing van artikel 91, A, XVIII vereist.
- In 2013 werd voorgesteld om de benaming van de rekening 51 *Aandelen* te vervangen door *Aandelen en geldbeleggingen andere dan vastrentende beleggingen*². Dit heeft zo zijn gevolgen voor de toelichting VOL 5.6 van het volledig model van de jaarrekening.
- Wat de neerlegging van de jaarrekening betreft dient artikel 177 te worden aangepast aangezien de afgifte via de loketten van de Nationale Bank van België niet langer tot de mogelijkheden behoort.
-

VII. Nieuwe Europese regelgeving

A. De Europese richtlijn 2013/34/EU betreffende de jaarlijkse financiële overzichten, geconsolideerde financiële overzichten en relevante verslagen van bepaalde ondernemingsvormen, tot wijziging van Richtlijn 2006/43/EG van het Europees parlement en de Raad en tot intrekking van Richtlijnen 78/660/EEG en 83/349/EEG van de Raad

Naar aanleiding van de publicatie van deze nieuwe accountingrichtlijn heeft de Minister van Economie aan de CBN advies gevraagd, meer bepaald om de belangrijkste probleemgebieden in

---

¹ BS 6 februari 2001.

² Zie ook het voorstel tot aanpassing aan het koninklijk besluit van 12 september 1983 tot uitvoering van de wet van 17 juli 1975 op de boekhouding van de ondernemingen en het koninklijk besluit van 12 september 1983 tot bepaling van de minimumindeling van een algemeen rekeningstelsel dat de CBN in 2013 heeft overgemaakt aan de bevoegde ministers.

kaart te brengen die verband houden met de omzetting van deze richtlijn in de nationale wetgeving. De CBN heeft haar advies in een schrijven aan de betrokken minister overgemaakt.

B. Proposal for a Directive of the European Parliament and of the Council amending Directive 2013/34/EU as regards disclosure of non-financial and diversity information by certain large companies and groups

De CBN kreeg de opdracht van de Permanente Vertegenwoordiging van België bij de Europese Unie om als expert op te treden tijdens de vergaderingen van de Raadswerkgroep Company Law van de Europese Commissie in het kader van een voorstel tot nieuwe Europese richtlijn inzake de rapportering van niet-financiële informatie in het bestuursverslag en de opname van informatie inzake diversiteit in het corporate governance verslag. De besprekingen waren eind 2013 nog volop aan de gang.

C. Proposal for a regulation of the European Parliament and of the Council on establishing a Union program to support specific activities in the field of financial reporting and auditing for the period of 2014-2020

De CBN kreeg de opdracht van de Permanente Vertegenwoordig van België in de Europese Unie om als expert op te treden tijdens de vergaderingen van de Raadswerkgroep Company Law van de Europese Commissie in het kader van een voorstel tot nieuwe Europese verordening die de Europese financiering van het IASB, IFRS en PIOB regelt voor de periode 2014-2020.

VIII. Wijzigingen aan de modellen van de jaarrekening

Het artikel 174, § 2 van het KB W.Venn. en het artikel 26, § 2 van het koninklijk besluit van 19 december 2003 bepalen dat de modellen van de jaarrekening die door de Nationale Bank van België zijn opgesteld, door de Nationale Bank worden aangepast aan de geldende wettelijke en reglementaire bepalingen, na advies van de CBN.

De wijzigingen die in de loop van 2013 aan de CBN werden overgemaakt hadden betrekking op de modellen van de jaarrekening voor de verenigingen en stichtingen. Het Koninklijk besluit van 18 december 2012 tot wijziging van het koninklijk besluit van 19 december 2003 betreffende de boekhoudkundige verplichtingen en de openbaarmaking van de jaarrekening van bepaalde verenigingen zonder winstoogmerk, internationale verenigingen zonder winstoogmerk en stichtingen (BS 31.01.2013) lag aan de basis van de aanpassing van de modellen van de jaarrekening voor verenigingen en stichtingen alsook van de aangepaste lijst van de rekenkundige en logische controles op jaarrekeningen opgesteld op basis van de standaardschema's voor verenigingen en stichtingen

IX. Varia

A. Jaarboek CBN 2013

In het najaar van 2013 werd de vierde editie van het Jaarboek van de CBN gepubliceerd (in samenwerking met uitgeverij Larcier). In dit handboek zijn alle gepubliceerde CBN-adviezen gebundeld met als structuur het schema van de balans en de resultatenrekening.

B. Informatievergaderingen Centrale Raad voor het Bedrijfsleven

Op regelmatige tijdstippen organiseert de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven voor haar leden vergaderingen tijdens dewelke de CBN uitlegt verschaft over de op til zijnde wijzigingen aan de Belgische boekhoud- en jaarrekeningwetgeving.

C. Deelname aan de IFASS-meeting en WSS conference

De CBN nam deel aan het International Forum for Standard Setters meeting in Sao Paulo (april 2013) en Brussel (september 2013), alsook aan de World Standard Setters Conference in Londen in oktober 2013.

Deelname aan deze evenementen zorgt er enerzijds voor dat de ontwikkelingen op het vlak van Europese wetgeving alsook op het vlak van IFRS op de voet kunnen worden gevolgd en anderzijds voor het leggen van internationale contacten die de uitwisseling van informatie, noodzakelijk voor het onderzoek van het wetenschappelijk secretariaat, danig vergemakkelijkt.

D. Ontmoeting met de Nederlandse Raad voor Jaarverslaggeving in Amsterdam

Tijdens de ontmoeting in 2013 werd van gedachten gewisseld over een aantal exposure drafts van de IASB, een aantal discussienota's van de CBN, alsook ideeën uitgewisseld over de praktische organisatie van hoorzittingen in samenwerking met EFRAG.

E. Lid XBRL

De CBN is sinds 22 november 2004 lid van de vzw XBRL België en verleent op die manier steun aan de verdere ontwikkeling van de XBRL-standaard. De Commissie nam op 19 maart 2013 deel aan de statutaire algemene vergadering.